

Lietuvos Respublikos Generalinei prokurorei Nidai Grunskienei
Rinktinės g. 5A, 01515 Vilnius

Piliečių referendumo iniciatyvinė grupė, įregistruotos
LR Vyriausios rinkimų komisijos 2021-06-29 sprendimu Nr.Sp-170,
koordinatoriai Nendrė Černiauskienė, Tauras Jakelaitis ir Zigmas Vaišvila
Piliečių iniciatyvinės grupės nariai Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai Audrius Butkevičius,
Bronislovas Genzelis, Eimantas Grakauskas, Egidijus Klumbys, Zigmas Vaišvila
nendrec@yahoo.com; tauras.jakelaitis@hotmail.com; zigmas.vaisvila@lrs.lt

2021 m. rugpjūčio 17 diena, Vilnius

2021 m. rugpjūčio 10 d. apie 20.37 val. policijos pareigūnai sulaikė Piliečių referendumo iniciatyvinės grupės, įregistruotos LR Vyriausios rinkimų komisijos 2021-06-29 sprendimu Nr.Sp-170, koordinatore Nendrė Černiauskienę. Ir tą dieną prie LR Seimo buvo renkami piliečių parašai dėl šios referendumo iniciatyvos. Įstatymai neriboja nei paros meto, nei vietos agituoti už konstitucinę referendumo iniciatyvos teisę, rinkti piliečių parašus lapuose, išduotuose vykdant įsiteisėjusį 2021-07-14 Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimą administracinėje byloje Nr.R-11-552/2021. Tačiau įstatymai numato atsakomybę už trukdymą šiai atsakomybei. 2021 m. rugpjūčio 10 d. prie Seimo buvo trukdoma rinkti šiuos parašus, klaidinama, kad referendumo iniciatyvos parašų rinkimo vietoje tariamai pasirašinėjama dėl mitingo dalyvių kreipimosi į Respublikos Prezidentą, buvo siūloma pasirašyti už šią referendumo iniciatyvą ne VRK išduotuose parašų rinkimo lapuose, bet tuščiuose lapuose, viešai skelbiama, kad šis referendumo iniciatyvos parašų rinkimas tariamai yra valdžios inicijuota akcija ir pan. Sulaikyta viena aktyviausių referendumo parašų rinkėjų Okasana Pročkailo negali tęsti šios veiklos, nes prarado kontaktus – policija paėmė jos telefoną su SIM kortele.

N. Černiauskienė jos sulaikymo metu filmavo ir interneto pagalba transliavo įvykius prie Seimo, juos komentavo, t.y. nevykdė jokios galimai nusikalstamos veikos, ką patvirtina jos sulaikymo metu jos darytas videoįrašas <https://www.facebook.com/nendre.cerniauskiene/videos/382104003272088>. Delfi.lt videorašas, kuris yra nurodyto N. Černiauskienės videoįrašo tęsinys ([Protestai prie Seimo baigėsi riaušėmis: į pareigūnus lėkė akmenys, buvo paleistos ašarinės dujos - DELFI TV](#)), fiksuotas policijos pareigūnas, priverstinai sulaikantis N. Černiauskienę vykdant policijos komisaro Algimanto Minkausko nurodymą. Pagal šių ir kitų viešai paskelbtų videoįrašų fiksuotą chronologiją N. Černiauskienės sulaikymas įvyko anksčiau, negu prasidėjo riaušės, akmenų mėtymas. Tai yra ir policijos pareigūnams žinomos aplinkybės, tačiau jie prievarta sulaikė nesipriešinančią N. Černiauskienę, nepateikę jai jokių priekaištų, įvairiapusiškai pakenkė jos sveikatai, ignoruodami ir tai, kad jai ką tik buvo daryta chirurginė operacija.

Nendrei Černiauskienei pareikšti įtarimai nepagrįsti jokiais konkrečiais įrodymais dėl jai inkriminuojamų veikų, dėl kurių ji buvo sulaikyta, tačiau prokuroras teismo prašė ją net suimti (2021-08-12 d. teismo posėdžio metu prokuroras prašė jos suėmimo iki 2022-01-21 d., t.y. iki paskutinės šią referendumo iniciatyvą remiančių piliečių parašų rinkimo dienos). Todėl pagrįstai manome, kad N. Černiauskienė buvo sulaikyta dėl teisėtos jos veiklos, tuo neteisėtai trukdant šią referendumo iniciatyvą. Tik teismo posėdžio metu prokuroras, reaguodamas į teismo klausimą, pakeitė prašomą jos suėmimo terminą. Šie faktai fiksuoti teismo posėdžio įrašė ir turi būti protokole, dėl kurių prašome kreiptis į Vilniaus miesto apylinkės teismą.

Neteisėtas ir galimai nusikalstamas pareigūnų veikas prieš N. Černiauskienę patvirtina ir tai, kad jai pranešta apie įtarimus ir teismo prašyta jos suėmimo, ikiteisminio tyrimo medžiagoje nesant jokių įrodymų dėl N. Černiauskienės galimai nusikalstamų veikų, dėl kurių jai pranešta apie įtarimus – riaušių kurstymo, teisėtų policijos pareigūnų nurodymų nevykdymo, narkotikų laikymo, akmenų ir butelių mėtymo į policijos pareigūnus ir policijos automobilius. Riaušės prasidėjo vėliau, t.y. po Nendrės Černiauskienės sulaikymo, dėl ko ji, būdama policijos sulaikyta, negalėjo dalyvauti šiose veikose (pvz., <https://fb.watch/7jWEjdfmud/> ir kt.). Dėl nurodytų priežasčių prašome pradėti ikiteisminį tyrimą dėl policijos ir galimai kitų pareigūnų neteisėtų ir galimai nusikalstamų veikų, be teisinio pagrindo sulaikant Piliečių referendumo iniciatyvinės grupės narę ir koordinatore Nendrė Černiauskienę. Ją sulaikęs policijos pareigūnas fiksuotas aukščiau nurodytame delfi.lt videoįrašė, nurodymą, N. Černiauskienės tvirtinimu, davė komisaras Algimantas

Minkauskas. **Policijos pareigūnai be pagrindo negali sulaikyti referendumo iniciatyvinės grupės narės, pranešti jai apie įtarimus dėl jo nepadarytų galimai nusikalstamų veikų, o prokuroras – prašyti teismo jos ilgalaikio suėmimo, jei Nendrės Černiauskienės atžvilgiu pradėtoje ikiteisminio tyrimo byloje nėra nė vieno galimai nusikalstamos jos veiklos fakto.** Todėl prašome Jus nedelsiant užkardinti šią neteisėtą ir galimai nusikalstamą pareigūnų veiklą, nedelsiant priimti mus. Referendumo iniciatyvinės grupės nariai to prašo ir kaip Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, atkūrę Lietuvos valstybės nepriklausomybę ir sukūrę nepriklausomos valstybės teisėsaugos institucijas ne tam, kad jos būtų naudojamos neteisėtoms ir galimai nusikalstamoms veikoms prieš Lietuvos Respublikos piliečius.

Pateikiame nuorodas į gausią viešai paskelbtą videomedžiagą apie nurodytus įvykius prie Seimo - Seimo nario Petro Gražulio 2021-08-12 ir 2021-08-13 spaudos konferencijose Seime rodytos medžiagos, https://www.respublika.lt/lt/naujienos/lietuva/kitos/lietuvas_zinios/isskirtiniai_rugpjucio_10osios_nakties_ivykiu_prie_seimo_kadrai_be_jokios_cenzuros/, <https://m.facebook.com/groups/1554501971597845/> .

Prašome pradėti ikiteisminį tyrimą ir dėl šių riaušių prie Seimo sukėlėjų, policijos ir viešojo saugumo pareigūnų neveikimo, neužkardinant ir galimai dalyvaujant šių riaušių sukėlime. Šias aplinkybes pagrįstai patvirtina 2021-08-13 Seimo nario Petro Gražulio spaudos konferencijoje Seime ir kitur viešai paskelbta medžiaga, taip pat ir delfi.lt videorašas, kuriame **policijos pareigūnas delfi.lt žurnalistui paaiškina, kad netrukus bus mėtomi akmenys, dėl ko jis šiam žurnalistui pataria pasišalinti iš šios vietos ir būti nuošaliau, tačiau nesiima jokių veiksmų užkardinti jam žinomą riaušių pradžią.** Policijos ir viešojo saugumo pareigūnai ignoravo žmonių geranoriškus prašymus užkardinti atvirai veikusius provokatorius, juos sulaikyti ar bent ištempti iš minios, bet ir žinodami apie būsimas provokacijas, jų neužkardino.

Prašome įvertinti ir viešojo saugumo pareigūno tyčinį dujų purškimą į veidą vyriškiui, policijos pareigūnų paguldytam ant žolės prie Seimo ir nesipriešinančiam, taip pat viešojo saugumo pareigūnų organizuotą žaibišką grupinį antpuolį prieš nieko nedarantį jaunuolį, tik laikantį rankose Lietuvos valstybinę vėliavą. Be pagrindo galimai buvo sužalotas jaunuolis ir išniekinta Lietuvos Respublikos vėliava.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, viešai paskelbtą informaciją apie 2021 m. rugpjūčio 10 dienos ir 11 d. nakties įvykius prie LR Seimo, prašome Jus:

1. Patikrinti Nendrės Černiauskienės ir kitų asmenų sulaikymo aplinkybes, nustatyti tai padariusius ir padaryti tai nurodžiusius pareigūnus ir/ar kitus asmenis, dėl policijos ir kitų pareigūnų tarnybinių įgaliojimų viršijimo, piktnaudžiavimo tarnybiniais įgaliojimais, taip pat dėl neteisėto trukdymo vykdyti referendumo iniciatyvą pradėti ikiteisminį tyrimą / tyrimus.

2. Dėl pranešimo apie įtarimus, neturint tam pagrindo ir faktų, panaikinti Nendrei Černiauskienei ir kitiems asmenims pareikštus įtarimus ir nutraukti ikiteisminį tyrimą/tyrimus dėl šių asmenų nepadarytų galimai nusikalstamų veikų, taip pat patikrinti šių tyrimų pareigūnų ir prokurorų priimtų nutarimų pagrįstumą, dėl nešališko tyrimo neužtikrinimo perimti šiuos tyrimus Generalinei prokuratūrai.

3. Pradėti ikiteisminį tyrimą dėl riaušės prie Seimo sukursčiusių asmenų veikų, su šiais riaušių kurstytojais susijusių pareigūnų veiksmų ir neveikimo, taip pat dėl kitų nurodytų pareigūnų neteisėtų ir galimai nusikalstamų veikų.

4. Įstatymo nustatyta tvarka dėl šių aplinkybių nedelsiant priimti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarus drauge su referendumo iniciatyvinės grupės koordinاتورiais.

Nendrė Černiauskienė

Tauras Jakelaitis

Zigmas Vaišvila

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai: